EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 1.6.2021
COM(2021) 289 final

2018/0199 (COD)

KOMISJONI TEATIS
EUROOPA PARLAMENDILE,

mis on esitatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõike 6 alusel

ning milles käsitletakse

nõukogu seisukohta järgmise õigusakti vastuvõtmise kohta: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa Regionaalarengu Fondist ja välisrahastamisvahenditest toetatavat Euroopa territoriaalse koostöö eesmärki (Interreg) käsitlevate erisätete kohta

2018/0199 (COD)

KOMISJONI TEATIS
EUROOPA PARLAMENDILE,

mis on esitatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõike 6 alusel

ning milles käsitletakse

nõukogu seisukohta järgmise õigusakti vastuvõtmise kohta: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa Regionaalarengu Fondist ja välisrahastamisvahenditest toetatavat Euroopa territoriaalse koostöö eesmärki (Interreg) käsitlevate erisätete kohta

1. TAUST

Euroopa Parlamendile ja nõukogule ettepaneku (dokument COM(2018) 374 final – 2018/0199(COD)) edastamise kuupäev:	29. mai 2018
Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamuse kuupäev:	19. september 2018
Euroopa Parlamendi esimese lugemise seisukoha vastuvõtmise kuupäev:	26. märts 2019
Kolmepoolsete läbirääkimiste kuupäev (kokkulepe lõpliku teksti suhtes):	2. detsember 2020
Nõukogu esimese lugemise seisukoha vastuvõtmise kuupäev:	27. mai 2021

2. KOMISJONI ETTEPANEKU EESMÄRK

Interregi määruse ettepaneku eesmärk on kehtestada erisätted, millega reguleeritakse Euroopa territoriaalset koostööd ning täpsustatakse ja täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/... (millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi+, Ühtekuuluvusfondi, õiglase ülemineku fondi ning Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahalise toetamise instrumendi suhtes kohaldatavad finantsreeglid) sätteid, millega reguleeritakse Euroopa Regionaalarengu Fondist (ERF) toetuse andmist ja rakendamist.

Ettepanekus keskendutakse peamiselt olulistele rakendamise ja koostööga seotud küsimustele, nagu

- eri tegevussuundade (piiriülese, riikidevahelise, piirkondadevahelise ja äärepoolseimate piirkondade koostöö) määratlus ja geograafiline ulatus;
- valdkondlikku keskendamist käsitlevate erieeskirjade kindlaksmääramine;
- Interregi erieesmärkide ja nende ulatuse kehtestamine;
- programmitööd, programmi haldavaid asutusi, juhtimist ja kontrolli ning finantsjuhtimist käsitlevate ühissätete määruse eeskirjade kohandamine ning

- ELi välisrahastamisvahendite lõimimine.

Esialgses kokkuleppes on säilitatud Interregi ülesehitus, mis jaguneb neljaks tegevussuunaks, sealhulgas uus tegevussuund, mis hõlmab ELi äärepoolseimate piirkondade koostööd. Samuti kinnitati selles üldine rahaeraldis ja tegevussuundade vaheline tasakaal, mis võimaldab saavutada rahastamisvahendi eesmärke. Kokkulepe sisaldab ka mitut komisjoni ettepanekuga kooskõlas olevat lihtsustamissätet väikeprojektide fondide (artikkel 25), tehnilise abi (artikkel 27), lihtsustatud kuluvõimaluste kasutamise (ühissätete määruse artikkel 53) ning auditi- ja kontrollimehhanismide kohta (VI peatükk).

Kaks peamist kaasseadusandjate kokkulepitud muudatust on seotud merendusalase koostööga, mis taastati piiriülese koostöö raames, ja valdkondliku keskendamise nõuete leevendamisega Interregi erieesmärkide puhul. Need ei vähenda siiski sidusrühmade suutlikkust teha merendusalast koostööd ühtlustatud viisil või toetada prioriteetseid suutlikkuse suurendamise meetmeid erieesmärgi „Koostöö parem juhtimine“ raames.

Piirkondadevaheliste innovatsiooniinvesteeringute kontseptsioon on alles jäetud, kuid viidud vähendatud eraldisega üle Euroopa Regionaalarengu Fondi / Ühtekuuluvusfondi määrusesse.

3. MÄRKUSED NÕUKOGU SEISUKOHA KOHTA

Nõukogu seisukoht kajastab täielikult kolmepoolsetel läbirääkimistel saavutatud kokkulepet. Kõige olulisemad muudatused võrreldes komisjoni ettepanekuga on järgmised.

- Läbi on vaadatud ülesehitus, sh piiriülene merendusalane koostöö on jäetud tegevussuuna A alla (piiriülene koostöö).
- Programmid URBACT ja Interreg Europe on taaskehtestatud piirkondadevahelise koostöö tegevussuuna all.
- Kinnitatud on artikli 15 lõike 1 kohane valdkondlik keskendamine kolmele poliitikaeesmärgile, sealhulgas poliitikaeesmärgile nr 2 (keskkonnahoidlikum ja vähese CO_2 heitega Euroopa), koos täiendava kohustusega lisada sisemaismaapiiridel rakendatavate programmide korral poliitikaeesmärk nr 4 (sotsiaalsem Euroopa). Muudetud on aga nõudeid, mis käsitlevad valdkondlikku keskendamist Interregi erieesmärkidele „Koostöö parem juhtimine“ ning „Ohutum ja turvalisem Euroopa“, mis on tehtud vastavalt 20 % ja 5 % ülemmäära piires (programmi eraldistest) vabatahtlikuks. Riikidevahelise koostöö puhul on valdkondlikku keskendamist makropiirkondliku strateegia ja merepiirkondade strateegia prioriteetidele kohandatud 80 %-le.
- Kehtestatud on kohustus toetada piiratud rahalise mahuga projekte, sealhulgas väikeprojektide fondide kaudu, et soodustada inimestevaheliste tegevuste ja väikeprojektide toetamist.
- Piirkondadevahelised innovatsiooniinvesteeringud on viidud vähendatud eraldisega üle Euroopa Regionaalarengu Fondi / Ühtekuuluvusfondi määrusesse, samas kui komisjoni kavandatud eesmärgid ja mehhanismid on alles jäetud ning neid on täpsustatud.
- Eelmaksete ja kaasrahastamise määrasid on kohandatud vastavalt ühissätete määrusele (veidi suurendatud). Eelmaksete ja kaasrahastamise määrasid ning tehnilise abi raames antava toetuse määra on täpsustatud ka liiduväliste programmide puhul, sealhulgas seoses ühinemiseelse abi rahastamisvahendist (IPA),

naabruspoliitika, arengu ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahendist (NDICI) ning ülemeremaade ja -territooriumide assotsieerimise otsuse alusel antava toetusega.

- Kinnitatud on rahalised vahendid (sh tugevdatud tegevussuunad A ja D vastavalt eespool kirjeldatule) järgmise jaotusega:
    - 5 813 miljonit eurot piiriüleseks koostööks;
    - 1 466 miljonit eurot riikidevaheliseks koostööks;
    - 490 miljonit eurot piirkondadevaheliseks koostööks;
    - 281 miljonit eurot äärepoolseimatele piirkondadele.

Kuigi komisjon ei suutnud veenda nõukogu oma ettepanekus, mis puudutab siduvat valdkondlikku keskendamist Interregi erieesmärkidele ja merendusalase koostöö ühtlustamist riikidevahelise koostöö raames, on ettepaneku ülesehitus ja peamised rakendusmehhanismid samaks jäetud. Eelkõige võimaldatakse kokkuleppega jätkata programmi PEACE PLUS, et toetada rahu ja leppimist Iirimaa ja Põhja-Iirimaa piiriäärsetes maakondades, kinnitatakse uus tegevussuund, mis hõlmab äärepoolseimate piirkondade koostööd, ja lisatakse välispiiridel tehtav koostöö (erisätetega).

Vastuvõetud muudatustega säilitatakse seega komisjoni ettepaneku üldine ülesehitus, vahendid ja suutlikkus saavutada rahastamisvahendiga taotletavaid koostööeesmärke.

4. JÄRELDUS

Komisjon toetab institutsioonidevaheliste läbirääkimiste tulemusi ja seepärast nõustub nõukogu seisukohaga.